

LBRIS | We know
Irina Bogdanova

IZVORUL VINDECĂTOR

Traducere din limba rusă
Diana Guțu

editura
Σοφία

București

Ce e de făcut când în viață apare pe neașteptate un secret de familie? Îl accepți sau preferi să-l ignori, spre a nu te face părtaș trecutului? De ce să-ți complici existența, când te poți mulțumi cu un serviciu atrăgător și bunăstare materială?

Dar nu poți fugi de propria persoană și se întâmplă ca ieșirea din impas să apară când nu te aștepți. Important e să nu te abați de la drumul trasat, indiferent de avantajele propuse.

Am simțit mereu disconfort pe timp de ceață, de parcă o mână invizibilă ar arunca peste mine o plapumă groasă și m-ar ține cu capul sub ea. Mă zbat, încerc să ies la suprafață, dar ceața mă învăluie încet. Pășesc pe o alee lungă, cu frunze uscate, unde se află doar ceața, copacii dezgoliți și eu în singurătatea mea.

Frica își făcuse apariția din fragedă copilărie, când mă rătăcisem într-un parc, în timp ce mama stătea pe bancă împreună cu prietena ei. Frunzele tomnatice de arțar acoperiseră pământul ca niște palmuțe multicolore. Eram îmbrăcată într-o salopetă verde în carouri albe, iar în picioare aveam niște cizmulițe de cauciuc deschise la culoare. Țin minte bine nisiparul, găletușa roșie, lopățica din mână și propriul plâns amestecat cu strigătele disperate:

– Mama! Mama!

Am luat-o la fugă înainte, m-am învărtit în jurul copacilor și, oriunde m-aș fi băgat, norul alb și dens îmi împăienjenea ochii asemenea fumului ce ieșea pe țeava uriașă a fabricii. Amintirea aceasta și-a lăsat o amprentă puternică asupra

LIBRIS

We know
books

minții mele, astfel încât, atunci când sunt copleșită de probleme, mă simt dintr-odată o fetiță rătăcită în mijlocul depărtațiilor nesigure învăluite în ceață. Exact ca acum.

Sunt singură la părinți și probabil din acest motiv am fost mereu supusă unei presiuni pedagogice. Mama visa să exceleze în cariera medicală, ideal în calitate de stomatolog sau oftalmolog, practicând o meserie cât mai liniștită și profitabilă. Tata avea predilecție pentru ceva mai elegant, cum ar fi profesia de psiholog sau designer vestimentar – una prestigioasă, care să-mi permită să mă afirm într-un domeniu interesant. Tata ducea cu mine muncă de lămurire cu un aer atât de convingător, de parcă ar fi petrecut ore în șir în scaunul psihologului sau ar fi cunoscut toate dedesubturile modellingului.

În căutarea unei meserii pentru mine, părinții ajungeau adesea la discuții în contradictoriu pe un ton ridicat, moment în care îmi acopeream urechile cu o pernă și începeam să citesc cu voce tare din primul manual la îndemână. Nu știu de ce, dar cel mai des se întâmpla să fie manualul de fizică, despre care aveam o părere deloc bună. Totuși, datorită certurilor aprinse, am reținut că într-un câmp electrostatic dipolii se polarizează și că există electroni și găuri.

Probabil din spirit de contradicție, am spulberat definitiv așteptările părintești cu privire la meseria mea: am absolvit Facultatea de Istorie a Universității Pedagogice, dar fără să muncesc în domeniu, căci am început o afacere în sfera industriei publicitare. Astăzi dețin o mică agenție cu patru angajați, un colț cu numele pretențios de birou și o sumedenie de datorii la bancă. În linii mari, firma noastră se menține pe o linie de plutire, dar clienții vin când cu duiumul, când deloc, iar comenzile noi îmi dau adevărate dureri de cap.

Am dat dublu click pe mouse cu ochii ațintiți pe ecranul calculatorului, făcând un efort spre a înțelege subiectul spotului publicitar pentru crema de brânză dulce „Bombon”.

LIBRIS | We know books

Greu de găsit o denumire mai stupidă pentru o cremă de brânză, dar alegerea aparține clientului și trebuie să lucrăm cu orice material dacă nu vrem să eșuăm, rămânând lefteri. Eșecul mi-l și imaginam, alunecând pe un tobogan albastru în formă de tub, cu o viteză cosmică, lovindu-mă dureros cu capul în curbe.

Pe ecranul calculatorului se perindau o balerină într-un tutu străveziu și un tânăr paj care-i înmâna borcănelul de cremă pe o perniță de catifea. Firește, într-un genunchi.

– Deci, Evghenia Igorevna, vă place? mă întrebă cu emoție în voce Olia, specialistă în marketing digital. Dacă ar trebui cumva să modificăm, n-avem bani.

Am scos un oftat. Bani lipsesc mereu.

– Olia, de ce sunt în alb?

– Cum altfel?

În vocea Oliei se strecură nedumerirea.

– Culoarea albă este simbolul curăției. Subliniem astfel că produsele sunt de o calitate superioară și, apropo, cu puține calorii. Poate fi consumat chiar și de balerine și de, cum le zice, Olia își încreți fruntea și se poticni, balerini.

– Dansatori, am ajutat-o eu.

– Exact, dansatori, încuviință Olia, uit mereu cum se numesc.

Am așteptat ca balerina să termine ultima linguriță de brânză și am închis fereastra de pe ecran:

– Merge, trimite-l clientului. Și nu uita să-i reamintești de ultima tranșă de bani.

– Bineînțeles, nu scapă cu una, cu două, n-aveți nici o îndoială, zise Olia cu voce mieroasă și o luă spre masa ei de lucru, lăsând în urmă miros dulceag de parfum și ciocolată.

Iar eu m-am îndreptat agale spre fierbător, simțind că dacă nu beau câteva guri de cicoare chiar acum mă prăbușesc sub masă. Trebuie să recunosc că cele trei prietene credin-

LIBRIS

We know

books

cioase – oboseala, stresul și depresia – începuseră să mă însoțească permanent. Se împlinea aproape anul de când mă trezeam constant la trei noaptea și mă foiam de pe o parte pe alta până dimineața, nemaifiind în stare să adorm. Mă târam la serviciu ca o osândită la muncă silnică, gândindu-mă la ziua insuportabil de lungă ce mă aștepta. Vizita la psiholog s-a terminat cu prescrierea unei rețete de antidepresive, care, de altfel, nu aveau aproape nici un efect. Zilele continuau să treacă ca un șir cenușiu și întunecat de probleme și supărări când mai mari, când mai mici.

Astăzi mă aștepta o discuție cu niște clienți, un raport la bancă, negocierea unei comenzi noi, citirea corespondenței, trimiterea câtorva mesaje și o mulțime de alte treburi care așteptau încă de ieri. Seara mă simțeam atât de epuizată, încât îmi mai rămâneau puteri doar să ajung la apartament, să fac un duș și să mănânc la repezeală cina rece, pentru ca a doua zi s-o iau de la capăt cu ciclul infinit de preocupări, care nu promiteau nici o viață personală. Uneori mă gândeam că aștept degeaba vremuri mai bune. Vremea nu vine, ea trece. Viața înseamnă acum și nu există nici un „apoi”.

***

Primii zece ani de viață i-am petrecut cu părinții într-un imens apartament comunal, ale cărui ferestre dădeau spre catedrala Isaakievski și râul Moika. Uneori, pe sub ele treceau huruind șalupele și tramvaiele fluviale. Auzind cum se apropiau, mă urcam cu picioarele pe pervaz și le făceam cu mâna prin oberliht. Uneori, pasagerii îmi răspundeau la salut, și atunci țopăiam de fericire, riscând să cad și să mă lovesc cu capul de calorifer.

Țin minte holul lung pe care îmi doream să merg cu bicicleta, bucătăria îngustă aglomerată cu mobilier și plite pe gaz – fiecare gospodină avea câte un arzător – și pe vecina

grozav de rea, Maria Makarovna, cu obrazii de culoarea sfelei și ochii mereu înlăcrimați. La orice sunet puțin mai strident, Maria Makarovna țâșnea din apartamentul ei, cu teul în mâini și începea să vocifereze că tineretul, al cărui loc este la școala de corecție pentru infractori minori sau în lagărele staliniste, este lipsit de educație. De aceea, locatarii preferau să treacă pe lângă camera ei în vârful picioarelor, iar trasul apei la toaletă se transforma într-un adevărat ritual, despre care acum îmi aduc aminte cu amuzament.

Camera noastră era spațioasă, cu tavanul înalt și un șemineu adevărat, decorat cu plăci de teracotă albastre, cu desene pe care puteam să le examinez la nesfârșit. Probabil, datorită acelor plăci mi s-a cultivat interesul pentru istorie, căci fiecare era ca o ușiță secretă într-o lume tainică, unde bărbații își purtau doamnele în gondole lungi, morile de vânt își roteau elicele, păstorii pășteau oi minuscule, fluturându-și steagurile, călăreții mergeau în galop, iar un cavaler cu armura de zale îi înmâna prințesei un trandafir cu tulpină lungă. Când eram bolnavă, îi ceream tatălui să mute patul mai aproape de șemineu și zburam cu gândul în misterioasa țară Caminia, unde eram desigur o prințesă, iar cavalerul în platoșă mă scăpa de ghearele unui dragon ce scotea flăcări pe gură.

Tatăl meu a fost și este contabil. Iar mama! O, atunci când vorbesc despre meseria mamei, ochii interlocutorilor se rotunjesc dintr-odată, ca dopurile unei sticle, pentru a exclama cu entuziasm:

– Chiar? Ce chestie! Plină lumea de minuni!

Se întâmplă, deoarece mămica mea este alpinist utilitar. Vorba ceea: unsă cu toate alifile...

La vremea cuvenită, am fost înscrisă la școala primară. În plus, ne-am mutat din apartamentul comunal: primiserăm un apartament cu trei camere cât jumătate din camera anterioară. Acum, stând la masa din bucătărie, puteam cu ușu-

rință să amestec în oala cu supă de pe aragaz, iar întinsă în cadă – să pun săpunul pe capacul wc-ului sau pe chiuvetă. În schimb, în noua locuință aveam o împărăție proprie, în care au reușit să-mi instaleze un pat, un birou și un dulap de haine cu o singură ușă. Adevărul e că, pentru a deschide sertarul de jos al dulapului, trebuie să dau puțin patul la o parte. Dar nu mă plâng, m-am obișnuit.

De atunci, am încercat adesea să-mi conving părinții să ne îmbunătățim condițiile de trai, însă mama îmi reteza cu fermitate toate tentativele prin argumente despre liliacul de sub fereastră și scara blocului, unde le știi chipurile tuturor vecinilor, unde până și bețivul locului Grigorigi te salută și te-ajută să cari bagajele. Apoi, etajul patru fără lift este foarte benefic, căci nu te lasă să te relaxezi și să te îngrași. Totuși, urcatul energic al scărilor nu l-a împiedicat pe tata să facă o burtică decentă, laolaltă cu o chelie pe care o acoperă cu grijă cu câteva fire rare de păr.

Acum, obiectivul meu era să-mi adun bani pentru un apartament. De aceea, munceam zi și noapte, cu toate că, trebuie să recunosc, fără șanse prea mari de reușită. Vorba celebrei Faina Ranevskaia¹: „Visele se împlinesc îndată ce nu-ți mai dorești nimic”.

***

Apelul telefonic mă găsi în cadă. Gadgetul stătea pe marginea chiuvetei și, cântându-și melodia, începu să alunece ușor spre scurgere. Împrăștiind un val de apă pe pardoseală, am sărit din cadă și m-am uitat la ecran. Măi-măi! Suna nimeni altcineva decât șeful companiei concurente, domnul Kruglikov.

– Alo, da?!

¹ Faina Georgievna Ranevskaia (1896-1984), faimoasă actriță sovietică, cunoscută și pentru aforismele ei (*n. trad.*).

– Evghenia Igorevna?

Vocea lui Kruglikov¹, care se potrivea cu numele de familie, învăluia duios interlocutorul, cu un accent ușor târăgănat caracteristic nordicilor.

– La telefon!

– Evghenia Igorevna, draga mea, trebuie să discutăm ceva foarte serios. Unde putem să ne-ntâlnim?

„Să discutăm serios? Dragă? Să ne întâlnim?“, cuvintele îmi trecură prin minte ca un ecou, aducând îngrijorare. Din ziua în care Kruglikov îmi furase cu tupeu o comandă pentru reclama pastei de dinți, firmele noastre se aflau la limita unui război rece.

Răspunsul meu fu neînduplecat, asemenea unor bucăți desprinse dintr-un ghețar nordic:

– Sunt ocupată.

El chicoti ușor:

– Evghenia Igorevna, credeți-mă, întâlnirea noastră e în interesul dumneavoastră. Una peste alta, am o informație importantă. Aș spune chiar mega importantă.

Înainte de a răspunde, mi-am scuturat degetele de apă și mi-am șters mâna cu prosopul.

– Bine, vă cred pe cuvânt. Vă convine mâine la amiază?

– Îmi convine, sigur că-mi convine, gânguri Kruglikov și chicoti din nou, aștept întâlnirea ca fluturele prima zi de primăvară.

„Mai este și romantic, m-am gândit posomorâtă, cu siguranță pune la cale vreo mârșăvie.“ Și nu greșisem.

La o zi după convorbire, stăteam pe podul Blagoveșcenski și priveam în jos la silueta masivă și întunecată a râului înghețat, acoperită cu un strat de crăpături în gheață primăvăratice. Abisul Nevei era fermecător și atrăgător. În suflul meu era aproape la fel ca sub gheață – întuneric și rece.

¹ *Круглый* (*kruglii*) în rusă înseamnă „rotund” (*n. trad.*).

LBBPIS

We know
books

Vântul îmi sufla de pe cap gluga și se strecura pe sub fularul înfășurat peste pardesiul elegant. În tremurul aerului, clădirile vechi stăteau încremenite pe cheiul de granit. Iluminat de becuri electrice, arcul podului Dvortovski se încovoia peste drum de Zimni.

Scotându-mi mănușa, am băgat mâna în buzunar după telefon și am format numărul prietenei mele.

– Natașa, poți să mă feliciți, de azi sunt șomeră.

– Cum adică? întrebă Natașa stupefiată. Tu ai agenție proprie!

– A fost a mea, acum nu mai e. Ții minte, ți-am povestit despre Kruglikov? Nemernicul s-a așezat cu documentele de preluare a datoriilor mele. Totuși, știi, nu asta-i cel mai dureros.

Mă podideau lacrimile și, pentru a le alunga, aveam nevoie de un moment de răgaz.

– Cel mai dureros e că a reușit deja să vorbească cu cei din echipa mea, să le promită un salariu mai bun, și toți, ca unul, au trecut de partea lui.

– Chiar și Maxim? Este în firmă de la început.

Cu toate că Natașa nu mă vedea, am dat din cap:

– Maxim în primul rând. Acum el este șef în locul meu.

– Ai încercat să te opui? Să-i dai afară pe toți, la urma urmei, s-o iei de la capăt? Ai o reputație totuși.

Am ridicat din sprâncene:

– Tocmai, reputația. Kruglikov exact asta mi-a spus. Nu cumpărăm, cică, afacerea ta ratată, ci reputația. Așa că, după întocmirea documentelor, o să primesc de la el o sumă ridicolă, chipurile, pentru vânzarea firmei. Adevărul e că mi-a propus să rămân pe postul de director de creație.

– Câtă mărinimie! exclamă prietena revoltată. Și?

– I-am întors spatele și-am plecat.

LBPIS

We know
books

– Vrei să vin la tine? Unde ești acum? mă întrebă Natașa îngrijorată.

– Pe podul Blagoveșcenski.

– Nici să nu-ți treacă prin minte! Pleacă chiar acum de-acolo!

Din cauza țipetelor, telefonul parcă explodase.

– Ai înnebunit!

Am clipit nedumerită până am înțeles de ce era atât de îngrozită.

– Natașa, oi fi proastă, dar nu chiar până la a mă arunca de pe pod.

Am ridicat capul și am privit spre cer la șirul de nori ce pluteau deasupra orașului ca niște petice.

Natașa răsuflă ușurată.

– Ce vrei să faci acum?

– Nu știu. Îmi caut de lucru. Pentru început, pot să mă angajez ca ospătăriță, să vând clătite și pateuri. Nu mor de foame, mai am și părinți care sunt gata oricând să-mi ofere un blid de mâncare.

După o clipă de tăcere, Natașa spuse:

– Jenia, ar fi bine să pleci pentru o lună-două. Pur și simplu, să-ți revii, să te odihnești, să-ți faci ordine în minte. Între timp, o să apară sigur ceva. Știi vorba: „N-aduce anul ce-aduce ceasul.” Îți amintești cum plângeam când mi-am pierdut serviciul de la muzeu? Acum fac același lucru la firmă și câștig de două ori mai mult. Dacă nu m-ar fi concediat, aș fi stat la vechiul loc de muncă ploconindu-mă în fața șefilor. Auzi, poate vii la noi, la firmă? Aș putea să aflu ce posturi libere sunt.

Convorbirea cu Natașa mă aduse puțin cu picioarele pe pământ. Ea știa să-mi îndrepte gândurile pe un făgaș bun. Ne-am împrietenit în anul întâi de facultate și eram nedespartite, până-n ziua în care l-a întâlnit pe fizicianul grasan

LIBRIS

We know

și îndesat Fedia. Acum Natașa și Fedia au trei copii, iar eu – nici casă, nici masă, pentru că prinții pe cai albi au migrat probabil în țările îndepărtate, iar sub ferestrele mele nu țacănește nici o potcoavă de cal.

***

Vii toarea discuție cu părinții mă speria: nu se întâmplă des să recunoști că ai fost trădată de colegi și ai rămas lefteră. Dar se pare că paloarea feței mele vorbea singură, pentru că tata se repezi la bucătărie să pună la fiert apă pentru ceai și să pregătească o plăcintă, iar mama se așeză lângă mine și mă mângâie pe cap ca pe o fetiță.

– Ai plecat din publicitate? Slavă Domnului! De când îți tot zic că-i o prostie, zăpăcești lumea.

– Mami, nu o zăpăcesc, ci o informez.

– Cu privire la ce? replică mama. Îi determini să cumpere lucruri de care nu au neapărată nevoie? Sau îi convingi să meargă la concertul cântăreței, i-am uitat și numele, Malinka?

Mama își țuguie buzele și fredonă galeș: „Trei buchete, trei buchete”. Reuși să o imite atât de bine, încât am pufnit în râs. Faptul că părinții nu se alarmaseră mă încuraja, dar știam că depresia mă va doborî mai târziu, când voi închide ușa camerei, mă voi ghemui sub plapumă și voi plânge înăbușit în pernă, ca să nu fiu auzită de nimeni. De mică reușesc să plâng doar când rămân singură, chiar și atunci când simt o mare durere sau frică.

Mama mă cuprinse de umeri, oftând:

– Ascultă, Jenia, trebuie să-ți schimbi atmosfera.

– Am mai auzit-o pe asta, am bombănit cu resemnare, dar nu o să plec nicăieri.

Mama se ridică și își puse cu hotărâre mâinile în șolduri:

– Ba, o să pleci. Fără doar și poate o să pleci. N-ai de ce să stai aici și să te zbuciumi. Sper că mai ții minte că ai propria casă?